

Warszawa, dnia 30 grudnia 2014 r.

Pismo w związku ze sprawą sygn. K 1/14 połączona z K 16/14

Marek Tatała
Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju
Al. J. Ch. Szucha 2/4 lok. 20
00-582 Warszawa

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Andrzej Rzepliński
Prezes Trybunału Konstytucyjnego
Al. J. Ch. Szucha 12a
00-918 Warszawa

Ze względu na znaczącą wagę sprawy, na podstawie § 29 pkt 2 Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego stanowiącego załącznik do uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 października 2006 r. (m.P. z 2006 Nr 72, poz. 720), Forum Obywatelskiego Rozwoju (FOR) zwraca się z uprzejmą prośbą o zgodę Prezesa Trybunału Konstytucyjnego o zwrócenie się do naszej fundacji o wydanie opinii w postaci *amicus curiae* w sprawie wniosku Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Rzecznika Praw Obywatelskich (sygn. K 1/14 połączona z K 16/14), dotyczących zgodności z Konstytucją ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach.

Uzasadnienie

Amicus curiae (opinia przyjaciela sądu) to instytucja umożliwiająca organizacjom pozarządowym przedstawienie swojej opinii w trakcie postępowania przed Trybunałem. Jest wykorzystywana zarówno przez Trybunały zagraniczne jak i przez polski Trybunał Konstytucyjny, co potwierdza wyrok w sprawie z dnia 16 stycznia 2006 roku o sygn. SK 30/05, w którym Trybunał stwierdził, że wzięcie pod uwagę przy wyrokowaniu opinii „przyjaciela sądu” (*amicus curiae*) stanowi realizację obowiązku wszechstronnego badania istotnych okoliczności, w celu wyjaśnienia sprawy.

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju¹ jest organizacją pozarządową zaangażowaną w najważniejsze sprawy społeczno-gospodarcze. Kwestia zmian w systemie emerytalnym, jest szczególnie ważna zarówno z punktu widzenia porządku konstytucyjnego, jak i dobrobytu obecnych i przyszłych pokoleń. Dla pełnej oceny wniosków o zbadanie zgodności ustawy z Konstytucją, złożonych w Trybunale Konstytucyjnym zarówno przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jak i Rzecznika Praw Obywatelskich potrzebne również jest uwzględnienie pozaprawnego ekonomicznego i demograficznego kontekstu tych zmian, w tym całościowego spojrzenia na finanse publiczne, uwzględniającego m.in. dług jawny (oficjalny) i dług ukryty (termin ekonomiczny określający ustawowe zobowiązania państwa do przyszłych wydatków)². Forum Obywatelskiego

¹ Więcej informacji na temat FOR na stronie www.for.org.pl

² Obowiązek publikowania tego długu wynika wprost z przyjętej przez Parlament Europejski w maju 2013 r. nowej metodologii rachunków narodowych ESA 2010.

Rozwoju posiada specjalistyczną wiedzę w takich obszarach, którą chciałby podzielić się z Trybunałem Konstytucyjnym w formie *amicis curiae*.

Opinia *amicus curiae* formułowana jest z uwzględnieniem szczegółowej wiedzy oraz w ramach badań prowadzonych w ramach działalności statutowej organizacji. Stanowisko FOR było wielokrotnie konsultowane z szerokim gronem ekspertów w dziedzinie ekonomii i prawa. Jest ono zbieżne ze stanowiskami innych osób i organizacji m.in. publikacjami Komitetu Obywatelskiego ds. Bezpieczeństwa Emerytalnego³, apelem 144 ekonomistów, raportem Towarzystwa Ekonomistów Polskich, czy apelem Koalicji na Rzeczy Rynku Kapitałowego.

Ustawa została zaskarżona przez dwa podmioty publiczne jakimi są Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Rzecznik Praw Obywatelskich. W opinii „przyjaciela sądu” chcielibyśmy odnieść się do wniosków złożonych przez ww. podmioty. Głos Forum Obywatelskiego Rozwoju mógłby przede wszystkim przyczynić się do zwrócenia uwagi Trybunału Konstytucyjnego na całość systemu emerytalnego i finansów publicznych a tym samym uzyskanie pełnego obrazu analizowanej sprawy. Ma to szczególnie istotne znaczenie w obliczu opinii niektórych podmiotów publicznych, w tym reprezentujących stronę rządową, które zawierały błędy i nie były zgodne ze stanem faktycznym.

W nawiązaniu do przywołanego już wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 16 stycznia 2006 roku, wierzymy, że skorzystanie z naszej opinii pozwoliłoby na bardziej wszechstronną ocenę analizowanego zagadnienia i umożliwienie społecznej kontroli władzy.

Jeżeli Wielce Szanowny Pan Prezes uzna za stosowne wyrażenie przez nas opinii w tej sprawie, prosimy o wyznaczenie terminu na przedstawienie opinii „przyjaciela sądu”. W załączniku przekazujemy wybrane publikacje FOR oraz innych osób i organizacji, które występowały w obronie reformy emerytalnej z 1999 r. i oszczędności emerytalnych Polaków.

W imieniu Forum Obywatelskiego Rozwoju,

Marek Tatała – Członek Zarządu FOR

Lista dokumentów w załączniku:

1. Adamski, Dariusz, Analiza FOR: Konstytucyjne konsekwencje najnowszych zmian w OFE, wrzesień 2014 r.
2. Balcerowicz, Leszek, „Konstytucyjny nihilizm”, artykuł z Gazety Wyborczej, listopad 2013 r.
3. Bitner, Maciej, „Czy to prawda, że emeryci nie stracą na zmianach?”, materiały Komitetu Obywatelskiego ds. Bezpieczeństwa Emerytalnego, grudzień 2013 r.
4. Kancelaria Domański Zakrzewski Palinka, Raport regulacyjny w sprawie oceny zgodności z Konstytucją RP ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych, Raport opracowany na zamówienie Konfederacji Lewiatan, luty 2014 r.
5. Komitet Obywatelski ds. Bezpieczeństwa Emerytalnego, Obywatelski Kontraport: krytyczna analiza rządowego przeglądu systemu emerytalnego, lipiec 2013 r.

³ Więcej informacji o Komitecie na stronie www.kobe.org.pl

6. Łaszek, Aleksander, Analiza FOR: Cztery mity na temat II filaru systemu emerytalnego, czerwiec 2013 r.
7. Łaszek, Aleksander, Dawid Samoń, Marek Tatała, Opinia FOR nt. projektu Ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych, październik 2013
8. Łaszek, Aleksander, Konsekwencje niewejścia w życie rządowych zmian w systemie emerytalnym dla finansów publicznych w 2014 r., luty 2014 r.
9. Oświadczenie 144 ekonomistów przeciw demontażowi reformy emerytalnej, grudzień 2013 r.
10. Oświadczenie 60 prawników w związku z projektowanymi przez rząd zmianami w systemie ubezpieczeń społecznych, grudzień 2013 r.
11. Samoń, Dawid, Marek Tatała, FOR Ostrzega: Fałszywe uzasadnienie pośpiechu legislacyjnego ws. zmian w systemie emerytalnym, grudzień 2013 r.
12. Samoń, Dawid, Porównanie opinii ws. projektu Ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych, grudzień 2013 r.
13. Wolski, Paweł, „Nowa ustawa o OFE to emerytalny demontaż państwa prawa”, artykuł z Dziennika Gazety Prawnej, grudzień 2013 r.